

FOKO-NYTT NR. 36 3/2009

EKSTRANUMMER

VELKOMMEN TIL
FOKOSEMINAR 2009
PÅ BRUNSTAD I STOKKE
11. - 13. november

Forum for
Opplæring innenfor
Kriminal -
Omsorgen
Underavdeling av EPEA

VEL MØTT !

Lederen har ordet

Kjære FOKO-folk

For annen gang ønsker vi velkommen til FOKOseminar på Brunstad .
De fleste ga uttrykk for å trives sist år, selv om overgangen fra
Sørmarka var stor.

Også i år har vi gjort en liten vri, for første gang styrer vi unna dyrebar
«helgetid» og håper derved at alle kan få med seg hele programmet.

Når vi starter planleggingen av et nytt seminar, er det alltid med forrige års evaluering friskt i minne.
Føringene derfra kan vel oppsummeres slik : programpostene skal være faste og mest mulig gjen-
kjennelige (same procedure as every year), men innholdet skal være duggfriskt .

Vi har gjort vårt beste og har store forventninger til at årets program har innhold som kan engasjere,
inspirere eller provosere.

Velkommen til seminar !

hilsen Styret

STYRET I FOKO

Leder
Vigdis Fosheim
Klosterskoegen vgs,
Slusesprosjektet
E-post: vi-fos@online.no

Nestleder
Tore Kjemperud
Ringerike fengsel
Postboks 40
3533 Tyristrand
Tlf. 32 11 35 63
E-post: tore.kjemperud@fastlane.
no
Informasjonsansvarlig
Hilde L. Larsen

Færder vgs avd Berg fengsel
Søndre Berg 30
3125 Tønsberg
E-post: hildela@vfk.no

Kasserer
Gisle Grahl-Jacobsen
Strømsø vgs, avd. Drammen feng-
sel, Erik Børresens gt. 20
3015 Drammen
E-post: gisle.grahl-
jacobsen@skole.bfk.no

Sekretær
Torfinn Langelid
Fylkesmannen i Hordaland

Utdanningsavdelinga
Postboks 7310, 5020 BERGEN
E-post: torfinn.langelid@fmho.no

1. vararepresentant
Elin Barth
GVO, avd. Oslo fengsel
0134 oslo
E-post: elan3@online.no

2. vararepresentant
Knut Bjørn Strømmen
Færder vgs avd Berg fengsel
Søndre Berg 30
3125 Tønsberg
E-post: knutst@vfk.no

FOKO-nytt nr. 36 3/2009

Redatør: Karl Johnny Solberg

INNHold

Leder har ordet	2
Styret i Foko	2
Innhold	3
Fokoseminar 11.-13.november	4
Hvordan bygge selvtillit?	5
“Konge i eget liv”	6
“Alternativ til vold”	7
Program	8-9
Rekommandasjon	10

Medlem i FOKO?

**Har du huset å betale medlem-
savgiften?**

Betal til Gisle Grahl-Jacobsen
Kontonummer: 1644.22.60803

NYTT FRA FOKO

FOKOSEMINAR

11.-13. NOVEMBER

2009

FOKOSEMINAR 11.-13. NOVEMBER 2009

FOKO-seminaret flyttet i 2008 til Brunstad Conference Center AS i Vestfold etter 10 år på Sørmarka i Akershus. Styret vurderte i fjor ulike steder før valget falt på Brunstad. Kriterier som var viktige for valget var: nærhet til flyplass og annen offentlig transport, beliggenhet (vi vil holde oss utenfor bysentrum) og kapasitet på sal og rom.

Det finnes alltid argumenter for og mot slike valg, og det vet vi det også er mot Brunstad. Hovedtyngden av tilbakemeldingene fra seminaret i 2008 var at vi hadde funnet et sted som var annerledes en Sørmarka, og at det gode programmet og den oppgraderte standarden (spesielt på boliger og teknikk) gjorde seminaret til et av høydepunktene i FOKOs historie. Vel møtt til seminar igjen!

ADKOMST Med bil:

For dere som ikke har vært der før: Brunstad Conference Center ligger

vakkert og usjenert til ved kysten mellom Stokke og Tønsberg, en drøy times kjøring fra Oslo.

Fra E18 (mellom Tønsberg og Sandefjord)

Ta av fra E18 til Stokke RV 303. Følg deretter skilting til Brunstad Conference Center.

Fra Tønsberg/ Horten via RV 312

Kjør til rundkjøringen ved Jarlsberg travbane og følg RV 303 mot Stokke.

Etter ca. 5,4 km er det skiltet til Brunstad Conference Center.

Med fly:

Sandefjord Lufthavn Torp er kun 20 minutter unna. Derfra er det enklest med taxi direkte til Brunstad, evt skyttelbuss fra flyplassen til Torp stasjon og tog derfra (nordover) til Stokke stasjon*.

Med tog:

Nærmeste togstasjon er Stokke* (7 min unna) eller Tønsberg (15 min unna). Rutetider finner du hos NSB.

* Fra Stokke stasjon til BCC kan FOKO organisere henting i minibuss, men dette må bestilles på forhånd via epost til Hilde Larsen hildela@vfk.no Senest mandag 09.11.09

SPESIELLE BEHOV

Hvis du har spesielle behov i forhold tilrettelegging av bolig (HC), spesialkost, eller annet må dette meldes til Vigdis Fosheim vfosheim@gmail.com eller Hilde Larsen hildela@vfk.no senest 26.10.09

Hvordan bygge selvtillit?

Marco Elsafadi

Marco Elsafadi jobber med tøffinger. Han er basketballspiller, palestiner, muslim, stifter og daglig leder i prosjektet New Page Norge. New Page Norge er en ideell stiftelse som driver forebyggende ungdomsarbeid i tett samarbeid med barnevern, foresatte og skole.

Under Idrettsgallaen i 2006 fikk han prisen som "Årets forbilde" for sitt engasjement på og utenfor banen. Han har blant annet arbeidet med basketballforbundets verdikampanje Shut Up & Play, og for sitt arbeid i New Page fikk han utdelt "Åpenhetsprisen 2007" av Mental Helse.

I sommer kunne vi høre på nyhetene at Marco Elsafadi var rammet av det sjeldne syndromet Guillain-Barré. Sykdommen gir akutt innsettende svakhet i beina som kan utvikle seg til lammelser, også i overkropp, armer og i verste fall pustemuskulaturen.

Hverdagen er snudd fullstendig på hodet for småbarnsfaren. Kommende sesong skulle han spille for Harstad Vikings, men den planen er lagt på is nå. Marco Elsafadi sitter i rullestol og har en rehabiliteringstid på et halvt til ett år foran seg. Likevel satser Marco Elsafadi på å være på plass på Brunstad Conference Center for å møte FOKOfolket. Vi ønsker han god bedring og gleder oss til å ta i mot han.

“Konge i eget liv”

Ingvard Wilhelmsen

”Konge i eget liv”

Det finnes en Facebookgruppe som heter ”Gruppa for oss som digger Ingvard Wilhelmsen!” Kanskje får den flere nye medlemmer etter at FOKOfolket har hørt Ingvard Wilhelmsen snakke om hvordan vi best mulig kan takle all verdens stress, press, utfordringer, omstillinger, sykdom, familierelasjoner, arbeidspress og ansvar? Lytt til Kongen, mener professoren.

Ingvard Wilhelmsen er en norsk lege og professor med hypokondri som spesialfelt. Han har siden 1995 drevet Norges eneste klinikk for hypokondere (Hypokonderklinikken i Bergen).

Ingvard Wilhelmsen er kjent som en svært engasjerende, humoristisk og oppmuntrende foredragsholder. Hans påstand er at livet er et usikkert prosjekt. Det eneste som er sikkert, er at det hender ting du ikke hadde forventet. Utfordringen blir hvor mye energi og krefter du skal bruke på å bekymre deg for dette.

“Alternativ til vold” v/psykolog Per Isdal

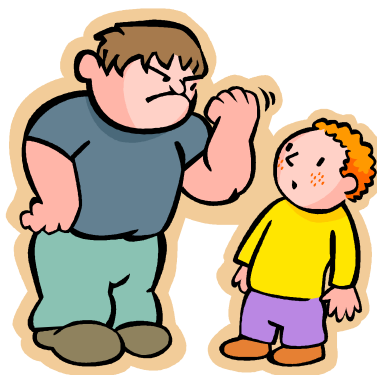
Volden angår oss alle

Daglig utsettes vi for sterke voldsinntrykk gjennom mediene, og vi blir sittende med spørsmålene: hvordan, hvorfor og hvem? Volden fortoner seg meningsløs, tilfeldig og dermed skremmende. Det avdekkes stadig nye og groteske saker om barnemishandling, kvinnemishandling, mobbing og seksuelle overgrep. Dette gir oss et sterkt inntrykk av at volden er overalt; bak hver dør og bak hvert smil. For å kunne forhindre og forebygge må vi forstå volden og dens årsaker, vi må bak fasadene og meningsløsheten og inn i voldens natur.

Alle vi som jobber innen kriminalomsorgen enten det er som lærer, betjent

eller bibliotekar, møter menn (og kvinner) med voldsproblemer daglig. Volden angår oss alle; både som medmennesker og fagpersoner.

Per Isdal er psykolog og leder for behandlingsstiftelsen “Alternativ til Vold” (ATV), hvor han har arbeidet siden 1987. Gjennom mange år har han arbeidet som terapeut for menn med volds- og aggresjonsproblemer. Han har undervist fagfolk over hele landet, skrevet bøker og bidratt sterkt til å sette vold på dagsordenen innen helsevesenet og samfunnet for øvrig. Torsdag 12. november 2009 setter han vold på FOKOs dagsorden. Det angår DEG!

PROGRAM
FOKO-SEMINARET 2009
BRUNSTAD KONFERANSE- OG STUDIESENTER
11. – 13. november 2009

ONSDAG 11.11

- KI 1500 – 1600 Kaffe/te/rundstykke. Innsjekking
- KI 1600 – 1620 **Hilsen** v/Vigdis Fosheim, leder i FOKO
Hilsen v/Anita Wilson, leder for EPEA
- KI 1620 – 1730 **"Konge i eget liv"** v/professor Ingvard Wilhelmsen, Haukeland sykehus
- KI 1830 "Vorspiel" i grupper
- KI 1930 Middag

TORSDAG 12.11

- KI 0800 – 0900 Frokost
FabelAkt
- KI 0915 – 1030 **Møgelkærmodellen – veiledning og kompetanseavklaring**
v/beskjeftigelsesleder Benny Christensen, Statsfengslet Møgelkær, Danmark
Perspektiv på arbeidsdriften i norske fengsel – samarbeid med skolen?
v/driftssjef Roald Sjursæther, Bergen fengsel
- KI 1030 – 1100 Kaffe/te
- KI 1100 – 1300 **Alternativ til vold** v/psykolog Per Isdal
- KI 1300 – 1420 Lunsj med turgåing
- KI 1420 – 1450 **"Theatre activities for inmates and exoffenders" GVOs bidrag til "The Will 2 Dream"** v/Elin Barth, Grønland Voksenopplæringscenter

KI 1500 – 1600 KI 1610 – 1630 KI 1630 – 1700 KI 1700 – 1745 KI 1930 Fredag 13.11 KI 0830– 0930 KI 0930 – 0940 KI 0940 – 1100 KI 1100 – 1130 KI 1130 – 1230 KI 1230 - 1300 KI 1300	Parallelle sesjoner • Arbeidsgruppen for nye samarbeidsområder mellom skole og arbeidsdrift (ASSA) v/verksmester Tore Kjemperud, Ringerike fengsel • MI motivasjon og endring – samtaleteknikk som verktøy v/Vidar Kessel, Kriminalomsorgens utdanningssenter • Filosofi i fengsel v/Marianne Walderhaug v/Bjørgvin fengsel • Utvikling av kulturell kompetanse blant innsatte i Larvik fengsel v/Hilde Borgir • Reading the Signs: Translating the Texts of Prisoners Self-harm' v/Anita Wilson EPEA • Minoritetsspråklige elever på skole i fengsel. utfordringer og tiltak. v/GVO Oslo fengsel og Jessheim vgs, avd. Ullersmo fengsel • Informasjon om oppfølgingsklassene v/Gudrun Røyneberg, Steinkjer vgs og Vigdis Fosheim, Hjalmar Johansens vgs • Elektronisk soning – status i prosjektet, konsekvensar for oppfølgingsklassene? v/Kay Sudland Fabelaktiv Informasjon om EPEA v/Anita Wilson, chair of the EPEA Årsmøte i FOKO Festmiddag Frokost God morgen! St.meld.nr. 37 (2007-2008) og Tilbakeføringsgarantien, • v/seniorrådgiver Inger Marie Fridhov, Kriminalomsorgens sentrale forvaltning • Innsatt i Berg fengsel om stortingsmeldinga • "Fremtid for meg" - Tilbakeføringsgarantien ved Drammen fengsel v/Gro Solbakken Månsson, Drammen fengsel Kaffe, te og utsjekking Hvordan bygge selvtillit? v/Marco Elsafadi, leder for New Page Evaluerings. Oppsummering Lunsj. Avreise.
---	---

Rekommandasjon nr R (89) 12

Vedtatt av Europarådets Ministerkomite den 13. oktober 1989 , under henvisning til Artikkel 15. b i Europarådets statutt.

- I det den tar i betraktning at retten til opplæring er fundamental;
- I det den tar i betraktning betydningen av opplæring i den enkeltes og samfunnets utvikling;
- I det den innser spesielt at en stor andel av fanger har hatt meget liten erfaring med vellykket opplæring, og derfor nå har mange behov for opplæring;
- I det den tar i betraktning at opplæring i fengsel hjelper til å gjøre fengslene mer humane og forbedre forholdene ved innesperring;
- I det den tar i betraktning at utdanning i fengsel er en viktig måte å lette fangens tilbakevending til samfunnet på;
- I det den erkjenner at i den praktiske anvendelse av visse rettigheter eller tiltak, i samsvar med de følgende rekommandasjoner, kan det være berettiget med forskjeller mellom dømte fanger og fanger i varetekt;
- I det den tar hensyn til Rekommandasjon Nr R (87) 3 om Europeiske fengselsregler og Rekommandasjon Nr R (81) 17 om voksenopplæringspolitikk, anbefaler den medlems-statenes regjeringer å iverksette tiltak som erkjenner følgende:

1. Alle fanger skal ha tilgang til opplæring, som er forutsatt å bestå av klasseromsemner, yrkesopplæring, kreative og kulturelle aktiviteter, fysisk fostring og sport, sosial opplæring og muligheter for å bruke bibliotek;
2. Opplæring for fanger bør være lik opplæringen som tilbys lignende aldersgrupper utenfor fengslet, og tilbudet av æremuligheter for fanger bør være så vidt som mulig;
3. Opplæring i fengsel skal sikte mot å utvikle hele personen, idet man har i minnet hans eller hennes sosiale, økonomiske og kulturelle omgivelser;
4. Alle som er involvert i å administrere fengselssystemet og i driften av fengsler bør tilrettelegge og støtte opplæring så mye som mulig;
5. Opplæring bør ikke ha lavere status enn arbeid i fengselssystemet og fanger bør ikke tape økonomisk eller på annen måte på å delta i opplæring;
6. Alle anstrengelser bør gjøres for å oppmuntre fangen til å delta aktivt i alle aspekter av opplæringen;
7. Utviklingsprogram bør tilbys for å sikre at utdannede i fengslet tar i bruk formålstjenlige voksenopplæringsmetoder;
8. Spesiell oppmerksomhet bør vies fanger med særlige vansker og særlig de med lese- eller skriveproblemer;
9. Yrkesopplæring bør sikte mot en bredere utvikling av den enkelte, samtidig som man er følsom overfor trendene på arbeidsmarkedet;
10. Fanger bør ha direkte tilgang til et velforsynt bibliotek minst en gang per uke;
11. Fysisk fostring og sport for fanger bør understrekes og oppmuntres;
12. Kreative og kulturelle aktiviteter bør gis en viktig rolle siden slike aktiviteter har et særlig potensiale for å sette fanger i stand til å utvikle og uttrykke seg;
13. Sosial opplæring bør inkludere praktiske elementer som setter fangen i stand til å mestre dagliglivet i fengslet med henblikk på å lette hans tilbakevending til samfunnet;
14. Hvor det er mulig bør fanger få lov til å delta i opplæring utenfor fengslet;
15. Hvor opplæringen må finne sted inne i fengslet, bør samfunnet utenfor involveres så mye som mulig;
16. Tiltak bør settes i verk for å sette fanger i stand til å fortsette opplæringen etter løslatelse;
17. Midlene, utstyret og undervisningspersonalet som trengs for å sette fanger i stand til å motta hensiktsmessig opplæring bør gjøres tilgjengelig.ost: asbjornst.mailbox.as